

2017-04-24

TJÄNSTESKRIVELSE
SOCN 2017/40

Socialnämnden

Politikerinitiativ om Lex Sarah

Politikerinitiativ 2017-02-21 av Miljöpartiet de gröna.

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i initiativet. Initiativet är med detta färdigbehandlat.

Sammanfattning

Politikerinitiativet framhåller att socialnämnden får få lex Sarah anmälningar från de omsorgsföretag som kommunen anlitar. De föreslår att socialnämnden ska bidra till att detta ökar genom information och utbildning. Lex Sarah reglerar skyldigheter för anställda och de som bedriver verksamhet när det gäller missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden i verksamheten. Det är en del i ett systematiskt kvalitetsarbete. Socialnämnden bidrar till god kvalitet genom att krav ställs i avtal och villkor, det systematiska kvalitetsarbetet bedöms vid auktorisation, det efterfrågas vid avtalsuppföljning och undersöks vid socialnämndens egna granskningar av verksamheter. Uppföljning av verksamheter visar att ledning och personal ofta har kunskap om lex Sarah och att rutiner för hantering av denna oftast finns i verksamheten. Det varierar dock hur väl integrerat lex Sarah arbetet är i verksamheterna. Det är viktigt att socialnämnden fortsätter att bidra till implementering av lex Sarah.

Förslagen i politikerinitiativet

Miljöpartiet de gröna yrkar på att undersöka möjligheten att bjuda in företagen och dess personal för en gemensam, återkommande informationskväll och utbildning i Lex Sarah.

Enhetens utredning och bedömning

Lex Sarah är de bestämmelser i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som reglerar skyldigheter för anställda och de som bedriver verksamhet när det gäller missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden i verksamheten.

Lagstiftningen anger att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. Enligt bestämmelserna i båda lagarna ska kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande

utvecklas och säkras. Alla verksamheter inom socialtjänsten ska även ha ett ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet enligt SOSFs 2011:9.

En avgörande förutsättning för att uppnå önskvärt resultat är att bestämmelserna om lex Sarah på ett tydligt sätt fogas in i och utvecklas till att bli en reguljär del av det systematiska kvalitetsarbetet. Enskilda verksamheter ska fastställa rutiner för hur skyldigheten att rapportera, utreda, avhjälpa och undanröja missförhållanden och risker för missförhållanden ska fullgöras. Rutinerna ska dokumenteras.

Vårdgivare eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ska säkerställa att verksamhetens personal arbetar i enlighet med processerna och rutinerna som ingår i ledningssystemet.

Att införa nya metoder kan ta lång tid. Forskningen visar att implementering kan ske planerat och framgångsrikt. Det är tre faktorer som är centrala för att förändringsarbetet ska lyckas:

- Kompetens hos användarna
- En stödjande organisation
- Ett effektivt ledarskap

Enhetens bedömning

Socialnämnden bidrar till ett systematiskt kvalitetsarbete i verksamheterna. Det sker genom att krav ställs i avtal och villkor på att de ska ha ett systematiskt kvalitetsarbete där personalen är involverad, att de har ett ledningssystem för kvalitet där bland annat lex Sarah arbetet ingår. Det systematiska kvalitetsarbetet bedöms vid auktorisation, det efterfrågas vid avtalsuppföljning och granskas vid socialnämndens egna uppföljningar av verksamheterna. Systematiskt kvalitetsarbete är också ett tema vid de återkommande samverkansmötena med verksamheterna som genomförs cirka en gång per termin. Enheten kommer att ha ett särskilt fokus på lex Sarah vid samverkanmöten under 2017.

Att implementera det systematiska kvalitetsarbetet kräver att verksamheterna själva aktivt arbetar med detta och använder sig av de tre faktorerna som nämns ovan. De är centrala för att förändringsarbetet ska lyckas.

Uppföljning av verksamheter visar att ledning och personal i stort har kunskap om lex Sarah och att rutiner för hantering av denna oftast finns i verksamheten. Hur väl arbetet är integrerat i den ordinarie verksamheten varierar dock mellan verksamheter och över tid. Det är viktigt att socialnämnden fortsätter att bidra till implementering av lex Sarah.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Att genomföra återkommande informationskvällar och utbildning i Lex Sarah innebär en ökad kostnad för socialnämnden.

Konsekvenser för barn

Många av socialnämndens verksamheter vänder sig till barn. Det är av stor vikt att insatserna är av god kvalitet och att skydda barnen från missförhållanden. Konsekvenserna av kvalitetsbrister och missförhållanden kan bli mycket allvarliga för barn och riskera deras hälsa och utveckling.

Bilagor

1. Politikerinitiativ till Socialnämnden 2017-02-21 Miljöpartier de gröna

Lina Blombergsson
Enhetschef
Sociala kvalitetsenheten

Kristina Östergren
Gruppchef
Sociala kvalitetsenheten